

HET KIND

Wat is een kind?

We studeeren nu al jaren en jaren en we hebben ze dagelijks om ons heen gehad. Maar weten, wat een kind is, dat doen we niet.

We hebben eenige uiterlijke kenmerken van een kind. Het is nog niet lang op de wereld. Het is nog niet volwassen. Het leeft nog voor zich zelf. Het is hulpbehoevend. Alles wat het heeft en wat het is, is nog klein en onontwikkeld. Het kind kent de wereld nog niet. Het gedraagt zich nog onbeholpen. Het is naïef. Het weet nog geen onderscheid tusschen goed en kwaad. Het gelooft nog in de menschen. Het zoekt niets achter hun handelingen. Het gelooft, wat het ziet, wat het hoort. Het vertrouwt. Het geeft zich over aan groteren. Het heeft geen verstand van het betrekkelijke.

Een kleinigheid maakt het blij. Een kleine liefkoosing wint het. En kleine boosheid jaagt het weg. Verschrikt het. Maakt het verlegen.

Maar het groeit. Ondanks alles. En ge weet niet, welke mogelijkheden er in een kind liggen.

De wetenschap tracht achter het geheim van zijn ziel te komen. Maar ze staat slechts al te vaak verlegen en moet erkennen, dat ze er niets van weet. En de nauwkeurigste waarnemer kan u nog niet veel van het kind vertellen. Zijn zielsleven is een wereld vol geheimenissen, waarin ge als volwassene niet doordringt.

Wilt ge wat van het kind weten, dan moet ge zelf weer kind worden. U herinneren, hoe ge als kind waart, hoe ge dacht, hoe ge overleidet, hoe uw wil werkte. Hoe uw opvatting was van het wereldje, dat u omringde. Dan kunt ge kinderen leeren verstaan. En tevens u zelf beter leeren begrijpen.

Maar uw herinnering is fragmentarisch. En uw kennis van het kind blijft daardoor fragmentarisch. Ge kunt met de herinneringen en de waarnemingen van anderen uw winst doen en uit verschillende fragmenten het beeld van het kind trachten op te bouwen. Maar zooals bij alle levende dingen blijft er een onverklaarbare rest. Een geheim binnenvetrek, waarin ge niet doordringt. En telkens vraagt ge u-zelf weer af, wat toch wel het karakteristieke in een kind is.

Zeker is er iets in een kind, dat moet verdwijnen. Een kind kan geen kind blijven. Als het niet opgroeit tot man of tot vrouw, dan bedroeft zich uw ziel over het verschrompelend of het afgesneden leven. En nog liever ziet ge het kind als kind in het graf dalen, dan dat ge moet aanschouwen, dat het wel toeneemt in jaren, maar zijn kindergestalte en zijn kinderverstand niet uitgroeit tot de gestalte en het verstand van den volwassene.

Maar ge spreekt geen kwaad van den man met kinderlijken eenvoud. Ge schudt niet het hoofd over de vrouw met een kinderlijk vertrouwen, ge hebt den moed niet afkeurend te spreken over een kinderlijk geloof. Of ge doogt, dat er ongepaste dingen gezegd werden van de maagd, wier kinderlijke reinheid haar boven alle verdenking van kwaad verheft.

Er schijnen dan toch zeer begeerlijke dingen in ons weg te sterven naar mate we ouder worden. Eenvoud, vertrouwen, geloof, reinheid. Dingen, die blijven moesten. Dingen, die het kind hooger doen staan dan wij staan. Dingen, die we noodig hebben. Waar we niet buiten kunnen. Levenswaarden. Waarden voor het leven.

Voor het maatschappelijke leven?

Waarschijnlijk niet in de eerste plaats, want dan zou de maatschappij ze wel aankweeken. De menschenmaatschappij acht ze niet zoo begeerlijk.

Neen, de menschenmaatschappij weet het beter. Die kan met de kinderen niets aanvangen.

En als de moeders ze tot Christus brengen, dan snauwen de groote menschen ze af.

Die moeders, ja, dat is een raar geslacht. Kingsley zegt in Hypathia, dat bij moeders alles melk geworden is. Daar lach je om als je het als jongen leest. En pas later gaat je de diepe zin van dat woord helder worden. Moeders — voor die bestaat er niets ter wereld meer, dan wat het leven, het gedijen van haar kinderen bevordert. En die moeders voelen wel, dat Christus wat voor hun kinderen is. Wat ze willen? Dat Jezus hen zal aanraken. Wij, moderne menschen, hebben den tastzin zoo goed als verloren. Eerst als we terugkeeren tot de meest eenvoudige dingen, dan gebruiken we onzen tastzin weer. We streelen ons kind over de wangen, of strijken onze dochter over het haar. En onze kleinen zijn er gevoelig voor. Zoo'n kleine vriendschappelijke aanraking doet meer dan het vriendelijk woord. Wat dat is, weten we niet. We willen evenwel graag een beroemd man de hand drukken. En de man, die zegent, legt zijn hand op het hoofd van hem, dien hij zegent. Wat is zoo'n aanraking?

Kan ze niet heel veel zijn? Kan ze niet openbaren een zielgemeenschap, waarvoor geen woorden te vinden zijn? Wat warmte stroomde er door uw aderen bij den zachten druk van die lieve hand?

Laten we de aanraking niet gering schatten. Daar was een vrouw, die ziek was. Uitputtend werkte haar krankheid. De arme ziel. Een aanraking genas haar.

Daar was een man, die aan de ark raakte. De aanraking doodde hem.

Raak niet en roer niet aan is uiterste voorzichtigheid. Immers de aanraking brengt verband.

Dat wisten — en geloofden — die Oostersche vrouwen beter dan wij. Onze gezichtzin heeft den tastzin overwoerd. Maar zij kenden nog het geheim van de aanraking. En ze brachten haar kinderen tot Jezus, opdat Hij ze zou aanraken.

Maar de discipelen snauwden ze weg. Ze waren juist in zoo'n diep gesprek met Jezus. Over het huwelijk. En over echtscheiding. Heelemaal geen onderwerp om er kinderen bij te hebben. — Alsof Jezus ook dit onderwerp niet eenvoudig en rein zou behandelen.

Maar ja, 't is voor de discipelen ook zoo wat heel nieuws. Dat Oostersche huwelijk. Mozes had door Gods openbaring er heel wat verheffing aan gegeven, maar had toch de mogelijkheid open gelaten voor den man om zijn vrouw weg te sturen. En er waren er, die hun vrouw wegstuurden, wanneer ze niet naar hun smaak kookte. De Farizeën hadden de wet van Mozes haarfijn doorgedacht. Alleen niet eenvoudig.

Jezus gaat naar het begin terug en geeft den regel, dien niet het Oosten maar het Westen zal leeren toepassen. En de discipelen hadden heel wat te vragen.

En nu komen die moeders met haar kinderen. En het vragen is gedaan. Want hier komen de kleintjes. Om wie het huwelijk er toch eigenlijk is. Hier is de eenvoud tegenover de vele vonden van de volwassene, die daarom met allerlei spitsvondigheden tegenover den eenvoud van het Goddelijk willen komen te staan.

En daarom haalt Jezus juist deze kleinen naar Zich toe. 't Is niet de eerste maal, dat Hij in het kind vindt, wat Hij in den volwassene mist en wat Hij-Zelf bezit. En Zijn woord klinkt: „Laat de kleine kinderen tot Mij komen, belet hen niet; want voor zulken is het koninkrijk Gods. Voorwaar, zeg Ik u, wie het koninkrijk Gods niet ontvangt als een klein kind, zal er stellig niet binnenkomen.“ En Hij nam ze in Zijn armen en zegende hen door hun de handen op te leggen.

d.